

Handläggare
Hans Aspgren
Telefon: 08-508 280 25

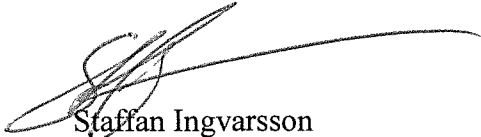
Till
Stockholms Stadshus AB

Näringslivspolicy för Stockholms stad

Remiss från Stockholms Stadshus AB

Bolagets förslag till beslut

Stockholm Business Region överlämnar följande remissvar avseende Näringslivspolicy för Stockholms stad

Staffan Ingvarsson
VD, Stockholm Business Region

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har tillsammans med Stockholm Business Region AB (SBR) och i samverkan med berörda nämnder och bolagsstyrelser tagit fram ett förslag till en stadsövergripande näringslivspolicy i enlighet med det uppdrag som gavs i stadens budget 2019. Näringslivspolicyn syftar till att lägga fast en gemensam riktning för kommunkoncernen Stockholms stads näringslivsarbete. Policyn ska bidra till en ökad måluppfyllelse av kommunfullmäktiges mål: *En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt och Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv.*

Förslaget till näringslivspolicy lägger fast stadens övergripande inriktning, definierar ansvarsområden och ska ge tydlig vägledning och lägga grunden för ökad insikt och kunskap hos stadens medarbetare om näringslivets betydelse. Fyra fokusområden har definierats där staden behöver stärka sitt näringslivsarbete:

1./ Stimulera tillväxt och företagsamhet, 2./ Förbättra service, tillgänglighet och myndighetsutövning, 3./ Attraktivare miljöer och bättre framkomlighet samt 4./ Öka tillgången till arbetskraft med relevant kompetens

Stadens nämnder och bolagsstyrelser har ett gemensamt ansvar i genomförandet av stadens näringslivspolicy. Kommunstyrelsen genom stadsledningskontoret leder och samordnar stadens

strategiska näringslivsarbete, klargör ansvar, har uppföljningsansvar samt föreslår om större satsningar. Huvudansvar för stadens näringslivsuppdrag ligger på SBR. Bolaget ska samordna och utveckla regionen tillsammans med näringslivet och investerare. Vidare fyller SBR en viktig funktion i att leda, stödja, samordna och utveckla stadens näringslivsarbete med berörda nämnder och bolagsstyrelser.

SBR ställer sig mycket positiv till förslaget till stadens nya näringslivspolicy. SBR instämmer i att policyn kan vägleda och fungera som ett strategiskt verktyg för stadens näringslivsarbete och bidra till måluppfyllelse av kommunfullmäktiges utpekade mål. SBR välkomnar att bolagets mandat och huvudansvar för stadens näringslivsuppdrag tydliggörs i policyn. SBR vill också betona att policyn pekar på att samtliga nämnder och bolagsstyrelser har en viktig uppgift i att säkerställa att deras arbetssätt genomsyras av ett näringslivsperspektiv samt att, inom ramen för sina budgetuppdrag, möta kommunstyrelsen och SBR i näringslivsfrågor som berör deras verksamhet.

SBR noterar att näringslivspolicyn inte omnämner vikten av omvärldsanalys. SBR vill framhålla att staden behöver bedriva en hög grad av systematisk omvärldsanalys rörande näringslivsrelaterade frågor för att förhålla sig till nya direktiv och omvärldsförändringar.

SBR konstaterar att näringslivspolicyn med föreslaget åtgärdsbatteri är av *strategisk* karaktär. Det *operativa* genomförandet av policyn ska beskrivas i separata och konkreta handlingsplaner. SBR vill i detta sammanhang – förutom vikten av samverkan – framhålla ingredienser som handlingskraft, uthållighet, engagemang och ett innovativt förhållningssätt som bör genomsyra det operativa genomförandet.

För att näringslivspolicyn ska ge avtryck i staden vill SBR avslutningsvis understryka vikten av att kommunstyrelsen utifrån policyn tar fram en tydlig gemensam kommunikationsplan för näringslivsarbetet.

Bakgrund

Kommunstyrelsen fick i kommunfullmäktiges budget 2019 i uppdrag att tillsammans med Stockholm Business Region AB (SBR) och i samverkan med berörda nämnder och bolagsstyrelser ta fram en näringslivspolicy. Policyn har utarbetats i dialog med representanter från berörda nämnder och bolagsstyrelser samt stadens styrgrupp för

näringslivsfrågor. Arbetet har utgått från tidigare genomförda förstudier och rapporter, styrdokument som berör området samt utarbetats parallellt med revidering av Vision 2040. Stockholms Stadshus AB har översänt remissutgåvan av Näringslivspolicy för Stockholms stad till SBR för yttrande.

Ärendet

Näringslivspolicyn syftar till att lägga fast en gemensam riktning för kommunkoncernen Stockholms stads näringslivsarbete. Policyn är i första hand ett internt dokument för Stockholms stad och målgruppen är alla medarbetare i stadens egna verksamheter. Genom att etablera en gemensam plattform, tydliggöra ansvarsfördelning samt att förbättra förutsättningarna för samverkan i staden utgör näringslivspolicyn ett strategiskt bidrag för att utveckla och stärka företagsklimatet.

Näringslivspolicyn ska bidra till en ökad måluppfyllelse av kommunfullmäktiges mål: *En hållbart växande och dynamisk storstad med hög tillväxt och Stockholm har Sveriges bästa företagsklimat och ett internationellt konkurrenskraftigt näringsliv.*

I verksamhetsplanerna ska stadens nämnder och bolagsstyrelser precisera hur de arbetar med att nå kommunfullmäktiges mål i enlighet med näringslivspolicyn. Där det finns behov av extra samordningsinsatser ska särskilda handlingsplaner tas fram och detta ska göras i samverkan med kommunstyrelsen och SBR.

De övergripande målen för stadens näringslivsarbete specificeras i följande fyra fokusområden:

1. Stimulera tillväxt och företagsamhet
2. Förbättra service, tillgänglighet och myndighetsutövning
3. Attraktivare miljöer och bättre framkomlighet
4. Öka tillgången till arbetskraft med relevant kompetens

Fokusområdena är valda utifrån att insatser inom dessa områden bedöms göra största nytta och/eller att näringslivsperspektivet behöver förstärkas inom dessa områden. För vart och ett av de fyra fokusområdena beskrivs utgångspunkter, önskad effekt, åtgärder, samt samordning och organisation. Policyns fokusområden ska vägleda nämnder och bolagsstyrelser i hur arbetet i ordinarie verksamhet ska bidra till att nå stadens mål.

Fokusområde 1 – Stimulera tillväxt och företagsamhet

Fokusområdet beskriver vikten av att goda förutsättningar för företagande för en ekonomiskt och socialt hållbar utveckling. Fokusområdets förväntningar uppfylls om nya företag startas och befintliga företag växer. Då skapas tillväxt i form av nya arbetstillfällen. Med fler människor i arbete som klarar sin egen försörjning skapas ett inkluderande Stockholm för alla. En ökad tillväxt bidrar också till ett starkt internationellt och konkurrenskraftigt näringsliv.

Föreslagna åtgärder är främjande av nyföretagande och entreprenörskap, erbjudande av en tydlig serviceprocess för företag som vill etablera eller omlokalisera sig, tillhandahållande av en central funktion för lokal näringslivsutveckling samt främjande av småföretagande i ytterstadsdelarna.

Kommunstyrelsen leder och samordnar stadens strategiska näringslivsarbete. SBR leder tillväxt- och utvecklingsarbetet av lokal näringslivsutveckling. Arbetet sker i samverkan med stadsdelsnämnderna och former för denna samverkan ska inrättas.

Fokusområde 2 – Förbättra service, tillgänglighet och myndighetsutövning

Fokusområdet beskriver att näringslivsperspektivet ska vara en naturlig del av stadens arbete och att alla stadens medarbetare ska agera näringslivsfrämjande. Myndighetsutövning, bemötande, tillhandahållande av service, digital infrastruktur och tjänster ska kännetecknas av hög kvalitet och effektivitet. För att förenkla för företagarna ska kontaktvägarna in till staden vara smidiga och tydliga. Det ska även vara enkelt för företag att delta i stadens upphandlingar och ha en god insyn i stadens inköpsarbete. Vidare ska dialog och samverkan stärkas med andra kommuner i regionen, Region Stockholm samt externa aktörer såsom intresseorganisationer.

Föreslagna åtgärder är erbjudande av god service, effektivitet och rättssäkerhet i alla kontakter med företag och entreprenörer, vidareutveckling av stadens myndighetsutövning, tillhandahållande av enkla och om möjligt digitala verktyg, tillhandahållande av tydliga kontaktvägar samt säkerställande av att stadens medarbetare besitter goda kunskaper om företagets vardag.

Samverkan är en central del för de nämnder som ansvarar för myndighetsutövning inom sina respektive verksamheter inom

staden. Samsyn, helhetsgrepp och kunskap om andra nämnders tillståndsprocesser ska finnas. Vidare ska dialog och samverkan stärkas med andra kommuner i regionen, Region Stockholm samt externa aktörer såsom intresseorganisationer.

Fokusområde 3 – Attraktivare miljöer och bättre framkomlighet

Fokusområdet beskriver vikten av att näringslivets behov analyseras och tas med tidigt i stadsplaneringen och stadsutvecklingsprocesserna. Tidig planering kan bidra till en bättre arbetsplatsbalans och näringslivets behov kan tas till vara för att ge företagen en chans att växa och skapa arbetstillfällen i hela Stockholm. En viktig förutsättning för att företag ska kunna starta, verka och växa är även att grundförutsättningarna på platsen fungerar. Det kan exempelvis handla om den dagliga driften i stadsmiljön, som renhållning, snöröjning samt trygghets- och säkerhetsfrågor. Vidare är infrastruktursatsningar, tillgänglighet och god framkomlighet viktiga faktorer för näringslivet och förverkligande av attraktiva lägen för arbetsplatser.

Föreslagna åtgärder är stärkande av företagarperspektivet i stadens strategiska trygghetsarbete, beaktande av näringslivets behov vid större infrastruktursatsningar och planering av stadens trafikmiljö, värnande av stadens renodlade verksamhetsområden, beaktande av näringslivets förutsättningar vid utveckling av ytor i eller nära stadens verksamhetsområden, involverande av det lokala näringslivet i arbetet med platsamverkan, intensifiering av det strategiska arbetet att öka antalet arbetsplatser samt beaktande av näringslivsperspektivet tidigt i plan- och stadsutvecklingsprocesserna.

Ansvar för stadsbyggnad och utveckling ligger hos de tekniska nämnderna och SBR bidrar med näringslivsperspektivet i den tidiga stadsutvecklingsprocessen. En samordnare för stadens renodlade verksamhetsområden ska finnas hos SBR. En tydlig kontaktväg för företagen in till staden gällande frågor som rör stadsmiljön i deras närområde ska finnas hos respektive stadsdelsnämnd

Fokusområde 4 – Öka tillgången till arbetskraft med relevant kompetens

Fokusområdet beskriver vikten av god samverkan med näringslivet för att möta företagens behov av tillgång till arbetskraft med relevant kompetens. Olika arenor och plattformar behöver finnas där exempelvis stadens integrationspakt där näringslivet och staden verkar gemensamt för ett inkluderande och hållbart samhälle är en

sådan arena. En strategi som visar på samverkan och processer för hur staden arbetar med kompetensförsörjningsfrågorna ska finnas.

Föreslagna åtgärder är ökad dialog och samverkan gällande kompetensförsörjningsfrågor, utvecklande av nya och befintliga forum mellan staden och näringslivet, verkande för enklare regler och smidigare processer för arbetskraftsinvandring och talangattraktion samt ökad samverkan mellan näringslivet och stadens yrkesutbildningar.

Samverkan är en central del mellan berörda nämnder och bolagsstyrelser samt med näringslivet för att utveckla arbetet med kompetensförsörjningsfrågorna i staden. Arbetsmarknadsnämnden ska vara involverad vid nya företagsetableringar till staden för att möta upp behovet av kompetens så tidigt som möjligt i etableringsprocessen. Nämndens samarbete med SBR ska därför stärkas.

Ansvarsfördelning, genomförande och uppföljning

Stadens nämnder och bolagsstyrelser har ett gemensamt ansvar i genomförandet av stadens näringslivspolicy. Kommunstyrelsen genom stadsledningskontoret leder och samordnar stadens strategiska näringslivsarbete, klargör ansvar, har uppföljningsansvar samt föreslår om större satsningar. Huvudansvar för stadens näringslivsuppdrag ligger på SBR. Bolaget ska samordna och utveckla regionen tillsammans med näringslivet och investerare. Vidare fyller SBR en viktig funktion i att leda, stödja, samordna och utveckla stadens näringslivsarbete med berörda nämnder och bolagsstyrelser.

Näringslivspolicyn är ett måldokument som är långsiktigt och stadsövergripande. Policyn syftar till att tydliggöra hur samordning och samverkan ska ske för att alla gemensamt ska verka för att uppnå kommunfullmäktiges mål. Nämnder och bolagsstyrelser ansvarar för implementering av näringslivspolicyn. Implementeringen görs inom ramen för ordinarie planering och uppföljning av verksamheten. Där det finns behov av extra samordningsinsatser ska särskilda handlingsplaner tas fram.

Den ordinarie uppföljningen i tertiärrapporter och verksamhetsberättelser utgör stadens uppföljning av verksamheternas insatser för att nå målen. Stockholms stads näringslivspolicy gäller tills vidare. Uppdateringar av policyn kan vid behov beslutas i samband med stadens årliga budget.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av Stockholm Business Region AB (SBR)

Bolagets synpunkter och förslag

SBR kan konstatera att ett brett och väl fungerande näringsliv är avgörande för stadens och Stockholmsregionens tillväxt. Ett positivt och gott företagsklimat är av central betydelse för fler arbetstillfällen, ökade skatteintäkter och ökad konkurrenskraft. Ett starkt företagande stärker också integrationen i Stockholm och bidrar till uppfyllelsen av en socialt hållbar stad.

SBR ställer sig mycket positiv till förslaget till stadens nya näringslivspolicy. SBR instämmer i att policyn kan vägleda och fungera som ett strategiskt verktyg för stadens näringslivsarbete och bidra till måluppfyllelse av kommunfullmäktiges utpekade mål. SBR vill i detta sammanhang också poängtera vikten av Agenda 2030 där flera av hållbarhetsmålen är relevanta för näringslivsutvecklingen i Stockholm. SBR anser vidare att policyn på ett föredömligt sätt kopplar till och är samordnad med stadens revidering av Vision 2040.

SBR välkomnar att bolagets mandat och huvudansvar för stadens näringslivsuppdrag tydliggörs i policyn. SBR vill också betona att policyn pekar på att samtliga nämnder och bolagsstyrelser har en viktig uppgift i att säkerställa att deras arbetssätt genomsyras av ett näringslivsperspektiv samt att, inom ramen för sina budgetuppdrag, möta kommunstyrelsen och SBR i näringslivsfrågor som berör deras verksamhet. För att Stockholm ska vara den mest attraktiva staden för inhemska och internationella företag att etablera sig i krävs det att näringslivsperspektivet och insikten om företagets betydelse för staden och dess villkor är en naturlig del av stadens arbete.

SBR kan vidare konstatera att samordning och samverkan mellan berörda nämnder och bolag i staden är av yttersta vikt för genomförandet av näringslivspolicyn. SBR vill vidare framhålla att dialog, samverkan och kunskapsutbyte med näringslivet samt mellan kommuner i regionen, Region Stockholm, myndigheter, akademier och övriga intresseorganisationer är en förutsättning för att möta policyns förväntningar.

SBR delar den avgränsning som gjorts i näringslivspolicyn där varken specifika näringslivsbranscher eller riktade satsningar pekas ut; utan istället görs en hänvisning till arbetet med kommunkoncernens verksamhetsplaner eller i särskilda handlingsplaner. SBR vill poängtera vikten av att staden utvecklas

till en attraktiv plats för besökare, investerare och talanger samt att detta med fördel kan införlivas i policyn.

SBR noterar att näringslivspolicyn inte omnämner vikten av omvärldsanalys. SBR vill framhålla att staden behöver bedriva en hög grad av systematisk omvärldsanalys rörande näringslivsrelaterade frågor för att förhålla sig till nya direktiv och omvärldsförändringar. Genom omvärldsanalysen kan också nya behov och alternativa lösningar för näringslivet och den miljö som företag verkar i klarläggas.

SBR föreslår att åtgärd sex (6) under fokusområde tre (3) (*Intensifiera det strategiska arbetet för att öka antalet arbetsplatser...*) kompletteras med krav på en särskild arbetsplatsanalys, det vill säga vid beslut som fattas om mer omfattande stadsutveckling ska en analys göras av planerade arbetsplatser i förhållande till bedömd arbetsplatspotential.

SBR konstaterar att näringslivspolicyn med föreslaget åtgärdsbatteri är av *strategisk* karaktär. Det *operativa* genomförandet av policyn ska beskrivas i separata och konkreta handlingsplaner. SBR vill i detta sammanhang – förutom vikten av samverkan – framhålla ingredienser som handlingskraft, uthållighet, engagemang och ett innovativt förhållningssätt som bör genomsyra det operativa genomförandet.

För att näringslivspolicyn ska ge avtryck i staden vill SBR avslutningsvis understryka vikten av att kommunstyrelsen utifrån policyn tar fram en tydlig gemensam kommunikationsplan för näringslivsarbetet.